

Jaarverslag Faculteitsraad FdA 2020-2021

Door: Tymon de Haas

Versie: 2.0

Datum: 30 augustus 2021

English Summary

This report provides an overview of the main activities and dossiers the Faculty Council of the Faculty of Archaeology has been occupied with during the Academic Year 2020/2021. This year might be characterised as a one of consolidation, after an extremely dynamic year (2019/20) which saw both a fundamental changes in faculty operation because of the outbreak of Covid-19, the development of many new policies by the Faculty Board, and a program of professionalisation within the Faculty Council,.

The Faculty Council has throughout the year tried to further improve the transparency and visibility of the *medezeggenschap*. To this end, we elaborated our communication strategies towards the faculty community, actively seeking input from the community through different kinds of meetings (open office hour, Department meetings) and keeping the community up to date on our work through the faculty newsletter. Despite these efforts, limited interest in the Council remains an issue, as was clear during the elections: we find it worrying that only 3 staff members stood for election (of which only two will take up a seat in the Council the next term), and that the scientific/teaching staff is not represented by these new members.

Besides annual documents (annual reports education and ARBO, OER, faculty budget, Leids Register), we further discussed and revised several policy documents in our meetings with the Faculty Board (*Leerstoelplan*, *parametersmodel*, co-authorship guidelines, material budgets). In terms of content, the Council supported most of these new policies, and has tried to provide constructive input; a proposal to switch our degrees from BA and MA to BSc and MSc deserves more thorough research and was in its current form not supported by the Council. The communication about policies with the faculty community remains a point of attention, as was clear from the unrest within some departments following the announcement of some recent policies.

The functioning of our Faculty continued to be affected by the global pandemic, as most education and meetings took place online for most of the year. However, having a year of experience in remote working, the Faculty Council was able to operate reasonably well, with internal meetings and those with the Faculty Board taking place via MS Teams.

The developments briefly highlighted here are discussed in more detail in the annual report.

Inleiding

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de voornaamste werkzaamheden en dossiers waarmee de Faculteitsraad van de Faculteit der Archeologie zich heeft bezig gehouden in het academisch jaar 2020/2021. Na het dynamische voorgaande jaar, waarin de FR haar werkzaamheden professionaliseerde en het Faculteitsbestuur veel nieuw beleid ontwikkelde, was dit een jaar van consolidatie en verdere ontwikkeling van eerder ingezet beleid. Hierbij kwam de professionaliseringsslag van vorig jaar ten goede aan de kwaliteit van besluitvorming en de transparantie voor de facultaire gemeenschap. De Corona-bepalingen bleven een belangrijke probleem, hoewel de effecten op onderwijs en het functioneren van de Raad minder groot waren dan vorig jaar.

De FR heeft gedurende het afgelopen jaar getracht haar werkzaamheden zichtbaarder te maken naar de facultaire gemeenschap, en ook actiever input vanuit die gemeenschap te vergaren. Hiertoe zijn we aan de hand van het communicatieplan begonnen met reguliere open spreekuren en ook frequenter aanwezig bij departementsbijeenkomsten. Hoewel we hiermee inderdaad zichtbaarder zijn geworden en enkele belangrijke signalen hebben kunnen opvangen, blijft de betrokkenheid van staf bij de medezeggenschap een punt van zorg – getuige de zeer magere interesse voor de verkiezingen.

Naast de jaarlijks terugkerende processen (onderwijsjaarverslagen, ARBO-jaarverslag, de OERen, de begroting, Leids Register), waren het Leerstoelplan, parametersmodel, *co-authorship guidelines* en de materiële budgetten belangrijke onderwerpen van gesprek tussen FR en faculteitsbestuur). Inhoudelijk kon de Raad zich vaak vinden in deze plannen, en waar nodig heeft ze getracht constructief mee te denken en bij te sturen. De communicatie van dergelijke plannen met de Facultaire gemeenschap blijft in de ogen van de FR een aandachtspunt.

De hierboven in het kort geschetste ontwikkelingen zullen hierna nader worden toegelicht.

Bezetting

De FR Archeologie bestaat uit zes leden, drie verkozen vanuit het personeel en drie vanuit de studentengemeenschap. Voorafgaand aan het verslagjaar waren er verkiezingen voor zowel de de studentengeleding; de personeelsgeleding bleef ongewijzigd. De samenstelling van de FR was als volgt:

Naam	Geleding	Functie en/of portefeuille
Tymon de Haas	Personeel	voorzitter, algemene zaken en financiën
Erik Kroon	Personeel	Secretaris
Eric Dullaart	Personeel	HR, bedrijfsvoering, duurzaamheid
Simone Reurings	Studenten	vice-voorzitter, MA onderwijs, financiën

Yvonne Janssen	Studenten	BA onderwijs, HR/bedrijfsvoering, duurzaamheid
Olivia Cashmere (tot 01-03-2021)	Studenten	Onderwijs
Kiki Koppers (vanaf 01-03-2021)	Studenten	PR

Helaas moest één van de studentleden, Olivia Cashmere, tussentijds haar studie staken en daarmee ook de raad voortijdig verlaten. Conform het reglement en de verkiezingsuitslag heeft Kiki Koppers haar zetel per 1 maart 2021 overgenomen.

Gehoor gevend aan een wens van de FR heeft het faculteitsbestuur met ingang van dit jaar middelen ter beschikking gesteld om de FR ambtelijk te ondersteunen (werkzaamheden betreffen: voorbereiden vergaderagenda, rondsturen van stukken, notuleren van vergaderingen). Omdat er geen mogelijkheid was deze ondersteuning vanuit het obp te bemensen is ervoor gekozen studentlid Simone Reurings middels een student-assistentsaanstelling deze taken te laten uitvoeren. Hoewel dit naar tevredenheid werkte, hoopt de raad dat voor volgend jaar een meer duurzame oplossing (i.e., ondersteuning vanuit het obp) gevonden kan worden: als een FR-lid zorg moet dragen voor ambtelijke taken tijdens een vergadering dan belemmert dat de inhoudelijke deelname.

Overzicht van vergaderingen, besluiten en adviezen

De Faculteitsraad voert haar taken uit middels drie soorten bijeenkomsten: formele bijeenkomsten met het bestuur (de *overlegvergadering*), formele interne bijeenkomsten ter voorbereiding van overlegvergaderingen (de *voorvergadering*), en informele bijeenkomsten. Waar de eerste twee vormen van vergadering genotuleerd worden en kunnen resulteren in adviezen en instemmingsbesluiten, zijn de informele bijeenkomsten uitsluitend bedoeld voor het inwinnen en uitwisselen van informatie. Naast intern overleg kunnen dit ook bijeenkomsten zijn tussen decaan en voorzitter ter voorbereiding op de overlegvergadering, of bijeenkomsten met de achterban of studenten en staf die vanuit hun rol binnen de faculteit informatie verschaffen aan de FR of informeel advies inwinnen bij de FR. Dit jaar is de raad begonnen met het vier maal per jaar (aan het eind van elk blok) organiseren van een (online) spreekuur, waarin stafleden en studenten met de FR van gedachten kunnen wisselen over allerhande zaken. Hoewel de opkomst bij deze spreekuren wisselend was, verdient het aanbeveling deze vorm van informeel contact te handhaven: deze bijeenkomsten gaven aanleiding tot diverse concrete vragen en adviezen aan het bestuur. We verwachten dat de /opkomst bij dergelijk koffie-sprekuren zal toenemen op het moment dat deze weer fysiek kunnen worden georganiseerd.

De faculteitsraad heeft in de zittingsperiode acht keer vergaderd met het faculteitsbestuur; alle vergaderingen vonden plaats via MS Teams. De openbare notulen van deze vergaderingen

zijn te raadplegen via: <https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculiteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad/verslagen>

Daarnaast heeft de faculteitsraad elf voorvergaderingen gehouden. Openbare verslagen van deze bijeenkomsten zijn te raadplegen via:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculiteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad/verslagen-interne-vergadering>

De faculteitsraad heeft het afgelopen jaar formele instemming verleend aan de volgende stukken en besluiten:

- inschrijving opleidingen 2021/2022 en 2022/2023 in Leids Register
- jaarverslagen onderwijs (BA, MA, RMA) 2019-2020
- OER 2021/2022 (BA, MA, RMA) met bijlagen
- ARBO jaarverslag
- besteding kwaliteitsgelden op hoofdlijnen (in afwachting van een nader uitgewerkt plan)
- bestedingsplan NPO-gelden
- facultaire begroting 2022 incl besteding kwaliteitsgelden met nader uitgewerkt plan
- facultair leerstoelplan 2020-2025
- facultaire richtlijnen inzake co-authorship
- het vernieuwde Faculteitsreglement
- het aangepaste parametersmodel

Daarnaast heeft de FR adviezen verleend op diverse grotere en kleinere dossiers. Dit gebeurde veelal middels een mondelinge toelichting tijdens overlegvergaderingen. Daarnaast heeft de FR, in voorkomende gevallen samen met de OLC, formele adviezen aan het bestuur gegeven middels memo's. Deze memo's hadden onder meer betrekking op de impact (knelpunten) van de Corona-maatregelen, de besteding en evaluatie van de kwaliteitsgelden en NPO-middelen, de stroomlijning van organisatorische processen, en de gevolgen van nieuw beleid voor het onderzoeksklimaat.

Alle instemmingsbesluiten en memo's zijn te raadplegen via:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculiteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad>

Punt van aandacht in de werkzaamheden van de raad lag, nadat in 2019/2020 al een professionaliseringslag werd gemaakt, dit jaar in de consolidatie en verdere verbetering van zijn opereren. Hiertoe heeft de Raad de volgende nieuwe initiatieven ontplooid:

- 1) De eerste vergadering met het bestuur was geheel gewijd aan het opstellen van een gezamenlijke jaarplanning om zo processen en deadlines strakker in de gaten te kunnen houden;
- 2) Leden hebben de FR onder de aandacht gebracht van de gemeenschap tijdens *Department meetings* en de introductie van nieuwe studenten;
- 3) Reguliere spreekuren werden opgezet om het contact met de achterban te intensiveren;

- 4) Reguliere updates over onze werkzaamheden zijn gecommuniceerd via de facultaire nieuwsbrief;
- 5) Contact met de twee ‘buddies’ vanuit de UR werd geïntensiveerd middels regulier overleg (door voorzitter en vice-voorzitter).
- 6) De voorzitter nam deel aan regulier overleg tussen FR-voorzitters en de UR.
- 7) Stukken worden standaard voorzien van een Engelse samenvatting.

Onderwijs

Met betrekking tot het onderwijs heeft de FR zich bezig gehouden met jaarlijks terugkerende dossiers als de OERen en Onderwijsjaarverslagen. Daarnaast heeft de raad een aantal knelpunten in het onderwijs bij het FB onder de aandacht gebracht. Hieronder lichten we een aantal belangrijke dossiers nader toe.

Impact Corona op onderwijs

De voortdurende beperkingen tgv de Corona-crisis maakten dat fysiek onderwijs dit collegejaar slechts zeer beperkt mogelijk was – met allerhande negatieve gevolgen voor studenten en docenten. Voor docenten was de omschakeling naar online onderwijs zeer arbeidsintensief. Om wensen en knelpunten in kaart te brengen heeft de FR na het eerste en tweede blok een enquête uitgezet onder docenten; mede naar aanleiding van de uitkomsten van deze enquête zijn aanvullende ondersteunende maatregelen getroffen door het bestuur. Voor studenten zorgde het gebrek aan mogelijkheden voor practica, stages en veldwerkonderwijs voor studievertraging en stress, en de communicatie over mogelijkheden en beperkingen vanuit de opleiding werd als te beperkt ervaren. Deze problematiek is herhaaldelijk met het bestuur besproken.

Kwaliteitsafspraken

Ondanks herhaaldelijke verzoeken om een gedegen verantwoording en evaluatie van de besteding van de Kwaliteitsgelden in 2019/2020 bleef dit een lastig dossier. Het FB heeft dit jaar een evaluatie van de bestedingen voorgelegd, maar inhoudelijk is die (te) mager. Om deze reden heeft de Raad alleen voorwaardelijk ingestemd met de voorgenomen bestedingen voor 2022; voor definitieve instemming heeft de raad om een gedegen toelichting op de voorgenomen bestedingen alsmede een gedegen plan voor de evaluatie van de effectiviteit van de bestedingen gevraagd. Dit plan lag er in augustus, maar behoeft inhoudelijk nog altijd versterking en concretisering.

Discussie BA-BSc

Vanuit het bestuur is afgelopen jaar de wens uitgesproken om het onderwijsprogramma om te vormen; studenten zouden dan in plaats van een BA/MA diploma een BSc danwel MSc titel behalen. Op verzoek van het bestuur heeft de OLC haalbaarheid en wenselijkheid onderzocht, waarbij verschillende scenarios zijn opgesteld (algehele omschakeling – gedeeltelijke omschakeling – geen omschakeling) en een duidelijke voorkeur is uitgesproken voor een hybride scenario. Binnen de departementen WA en Sciences werden kanttekeningen geplaatst

bij de voorgestelde algehele omschakeling; met de OLC was de raad dan ook kritisch op dit voorstel. Vooral nog heeft het bestuur dit voorstel dan ook ingetrokken.

Onderzoek

Nadat de FR vorig jaar instemde met het strategisch plan heeft de FR dit jaar ook instemming verleend aan een licht gewijzigd Leerstoelplan. Daarnaast heeft de Raad advies uitgebracht op diverse aspecten van de nadere uitwerking van het onderzoeksbeleid – waarover nog altijd zorgen leven binnen de gemeenschap. Daarnaast hield de FR zich ook bezig met de gevolgen van de Corona-crisis voor jonge onderzoekers.

Impact Corona op PhDs en postdocs

De gevolgen van Corona voor jonge onderzoekers op een tijdelijk contract zijn groot: door de reis- en ruimtebeperkingen was het uitvoeren van veldwerk nagenoeg onmogelijk en was toegang tot (museale) collecties en laboratoria beperkt. Dit betekent dat PhDs en postdocs vrijwel zonder uitzondering vertraging hebben opgelopen en hun onderzoeksambities flink hebben moeten afschalen. Deze problematiek is herhaaldelijk geagendeerd, wat ertoe heeft geleid dat het bestuur sterk (en succesvol) heeft ingezet op verwerving van fondsen voor het verlengen van de contracten van jonge onderzoekers. De gevolgen van de Corona-beperkingen op deze groep onderzoekers blijft echter ook de komende jaar een belangrijk punt van zorg.

Zorgen over het onderzoeksklimaat

Afgelopen jaar hebben diverse stafleden tegenover de FR zorgen uitgesproken over de gevolgen die strikte toepassing van het parametersmodel en de omzetting van groepsbudgetten naar persoonlijke budgetten hebben voor het onderzoeksklimaat. In samenhang met een voorgenomen herziening van het parametersmodel heeft de FR deze zorgen besproken met het bestuur. De FR heeft diverse concrete suggesties gedaan om het parametersmodel op aan te passen, die deels door het bestuur zijn overgenomen. Daarnaast heeft de FR gesuggereerd om naast de persoonlijke budgetten te overwegen opnieuw groepsbudgetten te creëren om gezamenlijke onderzoeksinitiatieven te stimuleren.

Bestuur, organisatie en financiën

Op het vlak van financiën en bestuur waren er het afgelopen jaar wederom ingrijpende uitdagingen: waar de vermogenspositie van de Faculteit niet sterk was kreeg ze te maken met een zeer forse financiële tegenvaller. Bovendien waren er verschillende wisselingen binnen het bestuur.

Bestuur

Na het onverwachte vertrek van de PH bedrijfsvoering en het aantrekken van een nieuwe, ad-interim PH vorig jaar, is in het najaar van 2020 een nieuwe PH aangesteld. Met zijn komst is ook de herziening van de werkprocessen binnen de organisatie (en met name het

faculteitsbureau) versneld aangepakt. Deze ontwikkeling heeft er toe geleid dat de jaarlijks terugkerende processen zoals opstellen en goedkeuren van OERen en de begroting dit jaar beter volgens planning zijn verlopen.

Naast het toetreden van Niels Laurens tot het bestuur hebben de decaan en PH onderzoek een portefeuillewissel toegepast. De FR stond ook positief tegenover deze wissel, omdat die een betere balans brengt in de werkzaamheden van de betrokken bestuursleden.

Financiën

Waar er afgelopen jaar zorgen waren aangaande de financiële positie van de faculteit, is dit jaar hard gewerkt aan het doorlichten van de financiën en het opvangen van een forse, onvoorziene tegenvaller. Bij de bespreking van de jaarbegroting alsmede de opeenvolgende BFRs (financiële kwartaalrapportages) heeft de FR het bestuur bevraagd over de houdbaarheid en vooruitzichten op de middellange termijn. De doorlichting van de financiën geeft hierin vertrouwen, hoewel er wel maatregelen nodig waren en de faculteit nog altijd een te kleine reserve heeft. Een punt van zorg betreft de besteding van materiële budgetten: vanaf 2020 heeft elk staflid een vast bedrag ter beschikking en zijn de gezamenlijke (vakgroep)budgetten verdwenen. De FR ondersteunt deze transparante en faire verdeling van middelen, maar heeft het bestuur geadviseerd ook in een zekere vorm budget vrij te maken voor nieuwe gemeenschappelijke onderzoeksinitiatieven. Tegelijkertijd verheugt het de FR dat er ondanks de krappe financiële marges nog altijd ruimte gemaakt wordt voor strategische versterkingen in de verschillende departementen.

Processen en communicatie

Al langere tijd lopen veel kernprocessen binnen onze faculteit rommelig en traag, bestaan er onduidelijkheden over bij wie verantwoordelijkheden en taken berusten, en is de communicatie naar de gemeenschap over beleid(swijzigingen) in de ervaring van die gemeenschap onvoldoende. Zoals hierboven al aangegeven zijn er op dit punt afgelopen jaren belangrijke stappen gezet: processen en rollen binnen het faculteitsbureau zijn beter uitgewerkt, FR en FB hebben een gezamenlijke jaarplanning en mede op advies van de FR heeft het bestuur vaker gecommuniceerd over beleidszaken naar de gemeenschap. Hoewel nog altijd niet definitief vastgesteld, worden de rollen van onder meer DVs en departementen nader gespecificeerd in het nieuwe faculteitsreglement.

Veilige werkomgeving

Uit de personeelsmonitor van voorjaar 2020 is gebleken dat er ernstige en structurele problemen waren binnen onze faculteit waar het gaat om sociale veiligheid, integriteit en ethiek. Hoewel er al enige vooruitgang geboekt werd voorafgaand aan dit jaar, is onduidelijk in hoeverre die verbeteringen zijn doorgezet in 2020/2021: helaas heeft de FR geen jaarverslag van de vertrouwenspersoon ontvangen. Wel heeft de FR advies uitgebracht op beleidsdocumenten aangaande ethische richtlijnen omtrent de uitvoering van veldwerk, benoemings- en bevorderingsbeleid en verwachtingen rondom onderzoeksoutput. Hoewel deze beleidsdocumentatie nog niet in zijn geheel geïmplementeerd (aan de veldwerk-richtlijnen en onderzoeksoutput-documenten wordt nog verder gewerkt) is zouden ze alle moeten bijdragen aan de verbetering van het werkklimaat. De FR heeft daarnaast ingestemd

met een richtlijn voor het bepalen van co-auteurschap, waarmee met name PhDs beschermd worden tegen ongewenste toe-eigening van (co-)auteurschap door senior-onderzoekers. Ook heeft de Raad een nieuwe versie van het faculteitsreglement goedgekeurd; in deze versie is met speciale aandacht voor diversiteitsbeleid een serie wijzigingen doorgevoerd. Tot slot is te hopen dat meer communicatie tussen bestuur, gremia, leidinggevenden, staf en studenten bijdraagt aan een verbeterde sociale veiligheid en gemeenschapszin.

Duurzaamheid

Een nieuw aandachtspunt dat dit jaar op de agenda van de FR heeft gestaan is duurzaamheid: contact is gelegd met de Leiden University Green Office (LUGO) en diverse ideeën zijn ontwikkeld om de faculteit duurzaamheid meer aandacht te geven in de facultaire organisatie. Helaas heeft dit nog niet geleid tot concrete adviezen aan het bestuur, maar mede gezien de bredere aandacht voor duurzaamheid binnen de universiteit (en maatschappij als geheel) ziet de FR dit als een belangrijk thema voor het komende jaar.

Conclusie

Ondanks de ingrijpende gevolgen die het Corona-virus ook voor de FdA had, kan de Faculteit en de FR met enige tevredenheid terugkijken op de ontwikkelingen in 2020/2021. Er zijn duidelijke vorderingen gemaakt in de vorig jaar door het FB ingezette verbeteringen op het vlak van de facultaire organisatie, cultuur en processen, en hoewel de financiële positie van de faculteit en aandachtspunt is zijn ook op dit vlak verbeteringen zichtbaar. Door de investeringen die de FR in 2019/2020 heeft gepleegd in de professionalisering van haar eigen functioneren heeft ze haar taken beter en effectiever kunnen uitvoeren en middels haar adviezen een constructieve en positieve bijdrage kunnen leveren aan het facultaire beleid. Ondanks deze positieve ontwikkeling blijft de betrokkenheid van de facultaire gemeenschap bij de medezeggenschap een belangrijk punt van zorg. Met name de interesse zich verkiesbaar te stellen danwel zitting te nemen in de FR bleek vooral onder de vaste staf zeer gering. Dat, gecombineerd met het feit dat geen enkel lid een termijn heeft die de verkiezingen overbrugt, brengt de continuïteit en het goede functioneren van de FR in gevaar. We hopen dan ook van harte dat de Raad ondanks een beperkte bezetting het komende jaar vorm kan geven aan een constructieve en effectieve medezeggenschap.